

Sag: 20 /11268

KS: hzyr, sesb

Hørup og Høruphav Vandværk A.m.b.a.

v/ Colin Anderson

Hørup Bygade 2

6470 Sydals

AnlægsID: 118159 - Hørup og Høruphav Vandværk

118160 - Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk

TILLADELSE TIL VANDINDVINDING

Hørup og Høruphav Vandværk

(hovedanlæg)

Hørup Bygade 2, 6470 Sydals

Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk

(underanlæg)

Mjangvej 16A, 6470 Sydals

Den 8. juli 2020

Tilladelse til indvinding af grundvand til almen drikkevandsforsyning - Hørup og Høruphav Vandværk og Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk

(meddelt i henhold til § 20 i vandforsyningsloven, jf. lovbek. nr. 118 af 22. februar 2018.)

1 Sønderborg Kommunes afgørelse

Sønderborg Kommune giver Hørup og Høruphav Vandværk A.m.b.a. tilladelse til årligt at indvinde op til 180.000 m³ grundvand fra eksisterende borer ved de to vandværker Hørup og Høruphav Vandværk og Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk. Tilladelsen er dermed en samlet tilladelse der dækker begge vandværker.

Tilladelsen meddeles efter § 20 i vandforsyningsloven¹ under de i afsnit 2 angivne vilkår.

Tilladelsen gives for en 20 årig periode frem til den 8. juli 2040. Hvis indvindingen til den tid ønskes fortsat, skal der søges om fornyet tilladelse.

Hørup og Høruphav Vandværks eksisterende indvindingstilladelse, Sønderborg Kommunes afgørelse den 15. januar 2014, bortfalder, idet afgørelsen er indarbejdet i denne afgørelse. Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværks indvindingstilladelse bortfaldt ved tilladelsens udløb 31. december 2014.

Der er udført en VVM-screening af den ansøgte vandindvindingstilladelse i henhold til miljøvurderingsloven². På baggrund af denne har Sønderborg Kommune vurderet, at en fornyelse af vandværkets eksisterende vandindvindingstilladelse, samt en forhøjelse af den tilladte årlige indvinding, ikke er omfattet af VVM-pligten, idet projektet i sig selv eller i kombination med andre aktiviteter ikke vurderes af få væsentlig indvirkning på miljøet. VVM-screeningen er udarbejdet i en selvstændig sag; 20/17307 og afgørelsen er fremsendt sammen med indvindingstilladelsen.

Der er desuden udført en vurdering i henhold til habitatbekendtgørelsens³ § 6. Sønderborg Kommune vurderer, at indvindingstilladelsen med de stillede vilkår i sig selv eller i kombination med andre planer og projekter ikke vil medføre en påvirkning af de arter og naturtyper som udgør udpegningsgrundlaget for det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde H 263, *Sønderskoven og Lambjerg Indtægt*. Se mere under afsnit 8.8.

---

¹ Lov om vandforsyning m.v., LBK nr. 118 af 22.02.2018

² Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), LBK nr. 1225 af 25.10.2018

³ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, BEK nr. 1595 af 06.12.2018

2 Vilkår for tilladelsen

2.1 Formål

Der må indvindes grundvand til almen vandforsyning i vandværkets forsyningsområde i henhold til den godkendte vandforsyningsplan for Sønderborg Kommune.

2.2 Indvindingens omfang

Der må årligt indvindes 180.000 m³ grundvand til almen vandforsyning samlet fra Hørup og Høruphav Vandværk og Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk.

Den maksimale timekapacitet for hver boring fastsættes til 20 m³/t ved begge vandværker.

Ved Hørup og Høruphav Vandværk skal indvindingen af grundvand så vidt muligt fordeles på minimum 2 boringer af gangen, for at beskytte grundvandsmagasinet – jf. punkt 8.6.

2.3 Tidsrum

Tilladelsen bortfalder den 8. juli 2040.

Hvis indvindingen ønskes fortsat efter denne dato, skal der inden udløb søges om fornyelse af tilladelsen.

2.4 Indvindingssted

Hørup og Høruphav Vandværk A.m.b.a. må indvinde ved følgende to anlæg; Hørup og Høruphav Vandværk, som fungerer som hovedanlæg, og Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk, som fungerer som underanlæg.

Ved Hørup og Høruphav Vandværk må indvindingen af grundvand ske fra de 5 eksisterende boringer, angivet i Tabel 1, og ved Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk må indvindingen ske fra de 2 eksisterende boringer, ligeledes angivet i Tabel 1. Boringernes beliggenhed fremgår af bilag 1 og bilag 2.

Tabel 1 Indvindingsboringer

Anlæg	DGU nr.	Matr. Nr.
Hørup og Høruphav Vandværk	170.423	630 Hørup Ejerlav, Hørup
	170.467	630 Hørup Ejerlav, Hørup
	170.480	306 Hørup Ejerlav, Hørup
	170.481	306 Hørup Ejerlav, Hørup
	170.512	1028 Hørup Ejerlav, Hørup
Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk	170.385	685 Hørup Ejerlav, Hørup
	170.1027	685 Hørup Ejerlav, Hørup

Boringerne skal være forsynet med DGU nr. og indrettet efter reglerne fastsat i boringsbekendtgørelsen⁴. Såfremt boringer skal sløjfes, skal sløjfningen foretages af uddannet brøndborer og skal anmeldes til Sønderborg Kommune 2 uger før arbejdets udførelse.

Råvandsstationerne og vandværksbygningerne skal være aflåste.

Vandværkernes anlæg må ikke på væsentlig måde udbedres eller ændres uden at Sønderborg Kommune har givet tilladelse, jf. § 21 i vandforsyningsloven.

2.5 Vandkvalitet

Vandets kvalitet skal løbende undersøges i overensstemmelse med Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1070 af 28. oktober 2019 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg.

2.6 Måling af vandforbrug og pejling

Mængden af det oppumpede vand skal måles med vandmålere. Kommunalbestyrelsen kan til enhver tid ændre bestemmelsen om målemetodens art.

Det målte vandforbrug for tiden 1. januar - 31. december skal hvert år indsendes til myndigheden inden den 1. februar det følgende år.

Vandspejlet i boringerne skal, jf. § 22 stk. 3 i vandforsyningsloven, pejles mindst én gang om året i august måned. Pejlingerne skal som minimum udføres i ro-situation, efter mindst 2 timers stop af pumperne, men også i drift-situation, hvis dette er muligt.

Resultaterne sendes til Sønderborg Kommune sammen med indberetning af årets vandforbrug.

2.7 Afledning af skyllevand

Vandværket skal have udledningstilladelser til udledning af filterskyllevandet ved begge anlæg.

2.8 Anlæggets funktion i undtagelsessituationer

Vandværket skal have en opdateret beredskabsplan for anlæggenes funktion i undtagelsessituationer. Det skal af beredskabsplanen fremgå, hvordan forbrugerne forsynes med drikkevand i undtagelsessituationer, herunder:

- Ved strømafbud
- Beskyttelse mod radioaktiv forurening.

2.9 Fredningsbælte

I medfør af miljøbeskyttelseslovens⁵ § 24 fastlægges et cirkulært fredningsbælte med radius 10 m omkring boringerne. Såfremt vandværket ikke ejer hele arealet for fredningsbæltet, skal der for den

---

⁴ Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, BEK nr. 1260 af 28.10.2013

⁵ Lov om miljøbeskyttelse, LBK nr. 1218 af 25.11.2019

del af arealet, som ligger på anden mands ejendom, tinglyses en deklaration om 10 m fredningsbælte. Vandværket varetager selv tinglysningen og de eventuelle udgifter forbundet herved.

Inden for dette areal må der ikke dyrkes, gødes, bruges gifte eller bekæmpelsesmidler eller i øvrigt anbringes oplag eller bruges stoffer på en måde, der kan udsætte anlæggene for forurening.

2.10 Beskyttelsesområde

Efter miljøbeskyttelseslovens § 22 fastlægges et cirkulært beskyttelsesområde med radius på 300 m og centrum i vandværkets boringer.

Det er inden for området forbudt at aflede overfladevand, drænvand, husspildevand eller andre forurenende væsker til grundvandet gennem boringer eller brønde eller på nogen anden måde. Afledning af tagvand kan dog ske i en afstand på mindst 25 m fra boringerne.

Desuden er det inden for området forbudt, at have ubeskyttet oplag af skadelige stoffer liggende, der kan medføre fare for forurening af grundvandet.

2.11 Særlige vilkår

Der stilles ingen særlige vilkår for tilladelsen.

3 Andre beskyttelsestiltag jf. miljøbeskyttelsesloven

Foruden de i vilkårene fastlagte beskyttelsestiltag, i form af fredningsbælte og beskyttelsesområde, er der ved lov indført krav og muligheder for forbud for at sikre yderligere grundvandsbeskyttelse.

3.1 Lovpligtig 25 m zone

Ifølge miljøbeskyttelseslovens § 21b, må der ikke anvendes pesticider, dyrkning og gødskning til erhvervsmæssig og offentlige formål inden for en beskyttelseszone med radius på 25 m fra et vandindvindingsanlæg, der indvinder grundvand til almene vandforsyningsanlæg.

Landbrugsstyrelsen (tidl. NaturErhvervsstyrelsen) skal føre tilsyn med overholdelse af disse beskyttelseszoner, jf. bek. nr. 1394 af 19/12 2011, bekendtgørelse om delegation til NaturErhvervsstyrelsen af tilsynet med overholdelse af en pesticid-, dyrknings-, og gødskningsfri zone omkring visse vandindvindingsanlæg.

3.2 Boringsnært beskyttelsesområde – BNBO

Da Hørup og Høruphav Vandværk og Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk begge er almene vandværker, er der udlagt boringsnært beskyttelsesområder (BNBO) omkring hver boring.

Den geografiske udstrækning af BNBO'erne afhænger bl.a. af vandværkets indvindingstilladelse, magasinets transmissivitet og grundvandets trykgradient. På Bilag 1 og Bilag 2 ses de eksisterende BNBO'er som er udpeget baseret på den hidtidige indvindingstilladelse. Der gøres opmærksom på, at BNBO'erne kan ændre sig ved en fremtidig udpegning.

Med baggrund i den nye BNBO-bekendtgørelse⁶ skal Sønderborg Kommune inden udgangen af 2022 taget stilling til eventuelle rådighedsindskrænkninger i forhold til erhvervsmæssig brug af pesticider indenfor BNBO.

3.3 Indsatsplan

Med baggrund i vandforsyningslovens § 13 og §13 a skal Sønderborg Kommune i gang med at udarbejde en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse for området, hvor nødvendige tiltag for yderligere beskyttelse af grundvandet vil blive vurderet.

4 Tilsyn

Sønderborg Kommune fører tilsyn med, at de stillede vilkår overholdes. Hvis vilkårene ikke overholdes, kan tilladelse tilbagekaldes uden erstatning jf. vandforsyningslovens § 34.

Sønderborg Kommune har ikke tilsyn med den del af den lovpligtige 25 meters zone, som ligger fra 10 til 25 meter fra borerne, idet tilsyn med denne del varetages af Landbrugsstyrelsen.

5 Beskrivelse af vandværket

Hørup og Høruphav Vandværk A.m.b.a. indvinder grundvand ved to anlæg; Hørup og Høruphav Vandværk, som fungerer som hovedanlæg, og Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk, som fungerer som underanlæg.

5.1 Hørup og Høruphav Vandværk

Hørup og Høruphav Vandværk ligger på adressen Hørup Bygade 2, 6470 Sydals, matr. nr. 297, Hørup Ejerlav, Hørup, Sønderborg Kommune.

Det oppumpede råvand fra de 5 borer føres til iltning over en iltningstrappe. Det iltede råvand ledes herefter til 8 åbne filtre med en kapacitet på 115 m³/t. Efter filtrering ledes vandet til vandværkets rentvandsbeholder, der har en volumen på ca. 120 m³. Udpumpningen til forbrugerne sker ved hjælp af 4 stk. pumper. Rentvandspumperne har frekvensstyring og en kapacitet på 14-25 m³/t.

Indvindingen af grundvand ved Hørup og Høruphav Vandværk sker fra 5 borer placeret på matr. nr. 306, 630 og 1028 Hørup Ejerlav, Hørup, Sønderborg Kommune:

- Boring DGU nr. 170.423 er udført i 1970. Boringen er 58 m dyb og filtersat i intervallet 51,0 – 55,5 m.u.t. Det primære grundvandsmagasin er ifølge boreprofilen beskyttet af et ca. 50 m tykt dæklag bestående af ca. 40,5 m moræneler og ca. 9,5 m smeltevandsler.
- Boring DGU nr. 170.467 er udført i 1977. Boringen er 60 m dyb og filtersat i intervallet 46,5 – 52,5 m.u.t. Det primære grundvandsmagasin er ifølge boreprofilen beskyttet af et ca. 43 m tykt dæklag bestående af moræneler.

---

⁶ Bekendtgørelse om vurdering af boringsnære beskyttelsesområder og indberetning, BEK nr. 1476 af 17/12/2019

- Boring DGU nr. 170.480 er udført i 1979. Boringen er 52 m dyb og filtersat i intervallet 47,0 – 52,0 m.u.t. Det primære grundvandsmagasin er ifølge boreprofilen beskyttet af et ca. 45 m tykt dæklag bestående af ca. 39 m moræner og ca. 6 m smeltevandsler.
- Boring DGU nr. 170.481 er udført i 1980. Boringen er 53 m dyb og filtersat i intervallet 46,0 – 53,0 m.u.t. Det primære grundvandsmagasin er ifølge boreprofilen beskyttet af et ca. 38 m tykt dæklag bestående af ca. 27 m moræner og ca. 11 m smeltevandsler.
- Boring DGU nr. 170.512 er udført i 1982. Boringen er 61 m dyb og filtersat i intervallet 55,0 – 60,0 m.u.t. Det primære grundvandsmagasin er ifølge boreprofilen beskyttet af et ca. 47 m tykt dæklag bestående af ca. 12 m moræner og ca. 35 m smeltevandsler.

5.2 Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk

Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk ligger på adressen Mjangvej 16A, 6470 Sydals, matr. nr. 685, Hørup Ejerlav, Hørup, Sønderborg Kommune.

Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk er netop ved at blive renoveret. Det oppumpede råvand fra de 2 boringer føres til iltning og filtrering hen over 4 trykfiltre fordelt på 2 linjer bestående af et for- og et efterfilter med en filterkapacitet på 10 m³/t per linje. Efter filtrering ledes vandet til vandværkets rentvandsbeholder, der har en volumen på ca. 70 m³. Udpumpningen til forbrugerne sker ved hjælp af 2 stk. pumper. Udpumpningsanlægget er frekvensstyret og har en samlet kapacitet på 50 m³/t.

Indvindingen af grundvand ved Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk sker fra 2 boringer placeret på matr. nr. 685 Hørup Ejerlav, Hørup, Sønderborg Kommune:

- Boring DGU nr. 170.385 er udført i 1967. Boringen er 80,7 m dyb og filtersat i intervallet 73,7 – 80,5 m.u.t. Det primære grundvandsmagasin er ifølge boreprofilen beskyttet af et ca. 66 m tykt dæklag bestående af ca. 60 m moræner og ca. 6 m smeltevandsler.
- Boring DGU nr. 170.1027 er udført i 2019. Boringen er 82 m dyb og filtersat i intervallet 74,0 – 80,0 m.u.t. Geologien i boreprofiler er ikke beskrevet endnu.

5.3 Nødforsyning

De to vandværker vil i fremtiden kunne nødforsyne hinanden. Efter renoveringen vil Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk kunne stå for 50% af forsyningen i en nødsituation. Hørup og Høruphav Vandværk vil i nærmeste fremtid også blive bygget om, så det bliver et "2-i-1" vandværk med to separate forsyningslinjer, der hver for sig vil kunne stå for 50% af forsyningen i en nødsituation. Vandforsyningen vil dermed fremadrettet have 3 selvstændige enheder som hver for sig kan levere mindst 50% af vandforbruget.

6 Forhold vedrørende vandforsyningsplan

Vandværkets forsyningsområde fremgår af Sønderborg Kommunes Vandforsyningsplan.

7 Erstatningsregler

Hørup og Høruphav Vandværks ejer er jf. §23 i vandforsyningsloven erstatningspligtig for skader, der opstår som følge af indvindingen. Skaderne kan f.eks. opstå som følge af forandring af grundvandsstanden, ændring af vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v.

I mangel på enighed afgøres erstatningsspørgsmål af taksationsmyndighederne.

8 Sagsfremstilling

8.1 Ansøgning

Sønderborg Kommune, Vand & Natur modtog den 29. marts 2020 fra Hørup og Høruphav Vandværk A.m.b.a ansøgning om fornyelse af indvindingstilladelsen med en årlig indvinding på 180.000 m³ grundvand til drikkevandsforsyning fra de to vandværker Hørup og Høruphav Vandværk og Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk.

8.2 Gældende tilladelse

Hørup og Høruphav Vandværk A.m.b.a. har to anlæg; Hørup og Høruphav Vandværk fungerer som hovedanlæg og Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk fungerer som underanlæg, og de to anlæg kan nødforsyne hinanden ved behov. Kirke-Hørup vandværk var tidligere en selvstændig vandforsyning, men blev i 2014 lagt ind under Hørup-Høruphav Vandværk A.m.b.a.

Hørup og Høruphav Vandværks tidligere indvindingstilladelse, til en årlig indvinding på 140.000 m³, er meddelt af Sønderborg Kommune den 15. januar 2014, sag: 10/27265.

Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværks tidligere indvindingstilladelse udløb 31. december 2014. Tilladelsen var til en årlig indvinding på 50.000 m³ og blev meddelt af Sønderjyllands Amtskommune den 22. januar 1973, j.nr. SLVK 10/68, men blev i 2013 administrativt forlænget af Sønderborg Kommune frem til 31. december 2014 som følge af udskydelsen af de statslige vandplaner.

8.3 Nuværende indvinding og fremtidig vandbehov

Den gennemsnitlige indvundne vandmængde var i perioden 2010-2019 ved Hørup og Høruphav Vandværk på 121.122 m³/år og ved Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk på 29.084 m³/år. Ved begge vandværker er den indvundne vandmængde faldet væsentlig siden midten af 1980'erne. I perioden 1986-1991 var den gennemsnitlige indvundne vandmængde ved Hørup og Høruphav Vandværk på 181.431 m³/år og ved Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk på 57.915 m³/år.

Ud af den samlede gennemsnitlige årlige indvinding på 150.205 m³/år for de to vandværker i perioden 2010-2019, blev 81% af den samlede vandmængde indvundet ved Hørup og Høruphav og 19% ved Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk. Vandforsyningen oplyser, at fordelingen af den indvundne vandmængde muligvis kan ændre sig i fremtiden, så 60-80 % indvindes ved Hørup-Høruphav og 20-40% ved Kirke-Hørup.

Den ansøgte samlede indvindingsmængde på 180.000 m³/år er 20% større end det gennemsnitlige samlede forbrug i perioden 2010-2019. I følge vandforsyningsplanen er fremtidsprognosen for Sydals, at vandforbruget på Sydals vil stige med 8% over en 10-årige periode (2012-2022). Hvis det gennemsnitlige årlige forbrug på 150.205 m³/år fremskrives for en 20-årig periode, kan der forventes et forbrug på 175.199 m³/år. Det vurderes derfor at den ansøgte vandmængde stemmer fint overens med den stigning i vandbehovet på Sydals som kan forventes jf. fremtidsprognosen i vandforsyningsplanen.

8.4 Råvandskvalitet

Ved Hørup og Høruphav Vandværk er der ikke fundet pesticider i de 5 indvindingsboringer ved senest boringskontrol. Der er heller ikke målt nitrat i borerne, men indholdet af sulfat ligger på

24-40 mg/l og er dermed lidt forhøjet i forhold til baggrunds niveauet (15-20 mg/l). Der har tidligere været en lidt stigende tendens i sulfatindholdet i nogle af borerne, men den ser nu ud til at være fladet ud mellem boringskontrollerne i 2013 og 2017.

I den nuværende indvindingstilladelsen fra 2014 blev der stillet vilkår om en mere skånsom indvinding ved kildepladsen i Hørup og Høruphav, med en maksimal pumpeydelse på 20 m³/t per boring og at der så vidt det var muligt skulle pumpes fra minimum 2 borer af gangen. Den faldende tendens i sulfat kunne tyde på at vilkåret om en mere skånsom indvinding har virket, og vilkåret fastholdes derfor i den nye indvindingstilladelse.

Ved Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk er den nye indvindingsboring, DGU nr. 170.1027, ikke prøvetaget endnu. Der er ikke målt nitrat i den anden indvindingsboring, DGU nr. 170.385, og heller ikke i den nu sløjfede boring DGU nr. 170.21C. Indholdet af sulfat i disse to borer ligger på 14-19 mg/l og er dermed svarende til baggrunds niveauet. Der er ikke fundet pesticider i borerne.

Det vurderes, at vandkvaliteten i borerne ved både Hørup og Høruphav Vandværk og Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk ser fin ud og at det ikke tyder på at borerne er overfladepåvirket, så længe en skånsom indvinding fortsættes ved Hørup og Høruphav Vandværk.

8.5 Forureningstrusler

Mulige forureningstrusler udgøres dels af diffus forurening i form af udvaskning af nitrat og pesticider samt forurening fra punktkilder så som jordforureninger eller ved evt. spild.

I indvindingsoplandene til begge vandværker findes der både landbrugsarealer samt arealer hvor der kan være en erhvervsmæssig anvendelse af pesticider. Ved Hørup og Høruphav Vandværk er der ikke landbrugsarealer indenfor BNBO, men der er arealer, hvor der kan forekomme en anden form for erhvervsmæssig anvendelse af pesticider. Ved Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk ligger en del af BNBO på landbrugsareal.

Ved de sydlige borer ved Hørup og Høruphav Vandværk er der på Kallehave, ca. 170 m nordøst for DGU nr. 170.423, nogle større V1-kortlagt områder med mistanke om jordforurening, samt mindre V2-kortlagte områder hvor der er konstateret jordforurening med olieprodukter og opløsningsmidler. Området er kortlagt da der siden 1970'erne var været maskinindustri og slammineraliseringsanlæg på arealerne. Hele det kortlagte område ligger inden for indvindingsoplandet til vandværket, og en mindre del af det V1-kortlagte område ligger indenfor BNBO-området til borerne.

Ved Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk ligger der ca. 165 m sydvest for borerne et mindre V2-kortlagt område, hvor der er konstateret forurening med olieprodukter. Området ligger inden for indvindingsoplandet til vandværket, men udenfor BNBO-området.

Der er ikke målt pesticider, tungmetaller, olieprodukter, opløsningsmidler eller kulbrinter i drikkevandskontrollen ved de to vandværker. Der er i 2018 lavet kontrolprogrammer for begge vandværker, hvor der er fastlagt, at der fremadrettet i boringskontrollen ved Hørup og Høruphav Vandværk skal måles for olieprodukter, opløsningsmidler og kulbrinter og ved Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk for olieprodukter og kulbrinter.

Hvilke beskyttelsestiltag der kan være nødvendig for at sikre en fremtidig god vandkvalitet ved de to vandværker vil Sønderborg Kommune vurdere, dels i den forestående indsatsplan for området og i forbindelse med den igangværende risikovurdering af erhvervsmæssig brug af pesticider indenfor BNBO jf. BNBO-bekendtgørelsen.

8.6 Påvirkning af grundvandsmagasinet og anden indvinding

Indvindingen ved begge vandværker sker i et område med særlige drikkevandsinteresser. Vandindvindingen ved de to vandværker sker i et primært grundvandsmagasin i mere end 46 meters dybde ved Hørup og Høruphav Vandværk og mere end 74 meters dybde ved Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk. Selve indvindingen fra Hørup og Høruphav Vandværks 5 boringer er sammenlagt beskyttet af ca. 38-50 meter ler. Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværks 2 boringer er beskyttet af ca. 66 meter ler.

Der er foretaget beregninger af sænkningstragter som resultat af indvindingen ved begge vandværker ved brug af et analytiske beregningsværktøj (baseret på Theis ligningen). Beregningerne viser forholdsvis store sænkninger ved Hørup og Høruphav Vandværk, hvilket skyldes, at grundvandsmagasinet i dette område ikke er særligt tykt (3,5 - 5,0 m). Den maksimale pumpeydelse bør derfor ikke være for stor for dermed at minimere sænkningen, når der pumpes. En stor sænkning vil medføre en kraftig nedadrettet gradient fra det øvre magasin til den nedre primære magasin, og dermed risiko for nedsivning af overfladepåvirket vand til det primære magasin. Det vurderes derfor, at kravet om en maksimal timekapacitet for hver boring bør fastholdes på de 20 m³/t som angivet i den nuværende tilladelse. Da sulfatindholdet er faldet de senere år, vurderes det, at en fortsættelse af den nuværende timekapacitet ikke vil medføre en risiko for at der trækkes overfadedvand ned i det primære magasin.

I området ved Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk er grundvandsmagasinet noget tykkere (minimum 7-11 m) end ved Hørup og Høruphav Vandværk, hvorfor sænkningen er mindre ved denne kildeplads. Det vurderes, at ved en maksimal pumpeydelse på 20 m³/t vil der ikke være risiko for at der trækkes overfadedvand ned i det primære magasin.

Begge vandværker er placeret inden for kystnærhedszonen. Der er ca. 600 m fra den sydlige kildeplads ved Hørup-Høruphav vandværk og ca. 2 km fra Kirke-Hørup vandværk til kysten. På grund af afstanden vurderes det, at der er en begrænset risiko for, at der trækkes saltvand ind i magasinet.

Da vandkemien i boringerne ved både Hørup og Høruphav Vandværk og Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk ser fin ud (er upåvirket) og da man tidligere har indvundet større vandmængder end nu (ved Hørup og Høruphav alene en mængde der er større end den samlede mængde, der søges tilladelse til for begge vandværker), vurderes det, at en øget indvindingsmængde i forhold til den nuværende indvinding ikke vil have en væsentlig negativ indvirkning på grundvandsmagasinet og ikke vil udgøre en hindring for den fremtidig anvendelse af områdets grundvand.

De to vandværker er de største indvindinger i området. Der er ca. 1 km mellem boringerne ved de to vandværker og der er hhv. 560 m og 750 m til nærmeste anden indvinding, som er en enkeltindvinding, der ligger mellem de to vandværker. Baseret på beregningerne af sænkningstragterne vurderes det, at ved en maksimal pumpeydelse på 20 m³/t vil der, på grund af de store afstande mellem indvindingerne, ikke være kumulative indvirkninger mellem indvindingerne og, at de vil ikke påvirke hinanden.

8.7 Påvirkning af natur og vandløb

Ved begge vandværker løber der rørlagte vandløb i umiddelbar nærhed af boringerne (7-13 m). Der er ca. 80 m til nærmeste §3-beskyttede vandløbsstrækning ved den sydlige kildeplads i Hørup og Høruphav Vandværk og mere end 300 m ved de andre boringer. Ved Hørup og Høruphav Vandværk er nærmeste §3-beskyttede naturområde en eng og en sø hhv. 30 m og 80 m fra nærmeste boring. Ved Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk er der 100 m til en §3-beskyttet sø.

Der er registreret flere beskyttede flagermus- og paddearter ved Lambjerg Indtægt. Derudover er der også registreret paddearter ca. 60-90 m fra den sydlige kildeplads i Hørup-Høruphav.

Der er foretaget beregninger af påvirkningen af disse naturområder og vandløb som resultat af indvindingen ved begge vandværker ved brug af et analytiske beregningsværktøj (baseret på Hunt (2003)). Beregningerne viser, at på grund af det tykke lerlag over det primære grundvandsmagasin, er der en begrænset hydraulisk kontakt til overfladen og dermed ingen påvirkning af naturområder og vandløb, selv ved en kort afstand til borerne.

Det vurderes derfor, at indvindingen af grundvand ved både Hørup og Høruphav Vandværk og Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk ikke vil have en negativ indvirkning på omkringliggende naturområder og vandløb, og derfor heller ikke på de beskyttede arter, der evt. findes i disse områder.

8.8 Vurdering i forhold til habitatbekendtgørelsen

I henhold til habitatbekendtgørelsens § 7, bek. nr. 1595 af 6. december 2018, skal Sønderborg Kommune foretage en vurdering af, om afgørelser i medfør af bestemmelser i Vandforsyningslovens § 20, nævnt i habitatbekendtgørelsens § 8 stk. 10 pkt. 1, i sig selv eller i kombination med andre planer og projekter kan påvirke udpegningsgrundlaget i internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

Det nærmeste Natura2000 habitat-område er H 263, *Sønderskoven og Lambjerg Indtægt*, som ligger ca. 0,7 km sydøst for nærmeste boring ved Hørup og Høruphav Vandværk og ca. 2,2 km fra borerne ved Kirke-Hørup og Lambjerg vandværk.

Vandindvindingen ved de to vandværker sker som nævnt i et primært grundvandsmagasin i mere end 40 meters dybde og borerne er beskyttet af et tykt lerlag. Vandindvindingen ved begge vandværker er derfor ikke i hydraulisk kontakt med habitat-området.

Der er som nævnt stor afstand mellem borerne ved de to vandværker (ca. 1 km) og også til andre indvindinger (min. 500 m). På grund af de store afstande mellem indvindingerne vil der ikke være kumulative indvirkninger mellem indvindingerne.

Det vurderes derfor, at der ikke er en potentiel risiko for, at udpegningsgrundlaget i habitatområdet påvirkes væsentlig på baggrund af den nye indvindingstilladelse til Hørup og Høruphav Vandværk og Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk i sig selv eller i kombination med andre indvindinger, planer eller projekter.

8.9 Samlet vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at en fornyelse og forøgelse af indvindingstilladelsen til Hørup og Høruphav Vandværk og Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk med de stillede vilkår om indvindingsmængde og maksimal timekapacitet ikke vil påvirke vandkvaliteten, grundvandsmagasinet, andre indvindinger, naturområder, vandløb eller internationale beskyttede habitatområder væsentligt.

Såfremt grundlaget som denne vurdering er baseret på skulle vise sig fejlagtig efter yderligere oplysninger, kan dette medføre ændringer i vilkårene.

9 Partshøring

Udkast til indvindingstilladelsen har været i høring hos Hørup og Høruphav Vandværk A.m.b.a. samt lodsejere indenfor BNBO, der har erhverv på matriklen, og dermed en mulig erhvervsmæssig anvendelse af pesticider. Der kom ingen kommentarer til udkastet.

Udkastet til indvindingstilladelsen har ikke været forelagt Styrelsen for Patientsikkerhed, Region Syd, idet der vurderes at der ikke er problemer med drikkevandskvaliteten.

10 Offentliggørelse

Tilladelsen offentliggøres d.d. ved annoncering på Sønderborg Kommunes hjemmeside.

11 Klagevejledning

Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, Danmarks Naturfredningsforening, Forbrugerrådet, Danmarks Sportsfiskerforbund, Sundhedsstyrelsen og enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Klagen skal sendes til Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalen, som tilgås fra www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden via klageportalen. I klageportalen sendes din klage automatisk først til Sønderborg Kommune. Hvis vi fastholder afgørelsen, sender vi klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb onsdag den 5. august 2020.

Yderlig vejledning for klage findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside:

<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/vejledning/>

Civilt søgsmål

I kan indbringe denne afgørelse for domstolene, jævnfør miljøbeskyttelseslovens § 101 stk. 1.

Ønsker I at prøve afgørelsens gyldighed ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden for klagefristen, er fristen for at anlægge et civilt søgsmål 6 måneder efter at Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse foreligger.

Aktindsigt

I har efter forvaltningsloven ret til aktindsigt i sagens akter. Ønsker I aktindsigt kan I kontakte mig og vi kan aftale nærmere.

Vi er også behjælpelige, hvis I har spørgsmål eller kommentarer til tilladelsen i øvrigt.

Med venlig hilsen

Anne Lausten Hansen

Vand & Natur

Telefon 8872 6902

E-post: auha@sonderborg.dk

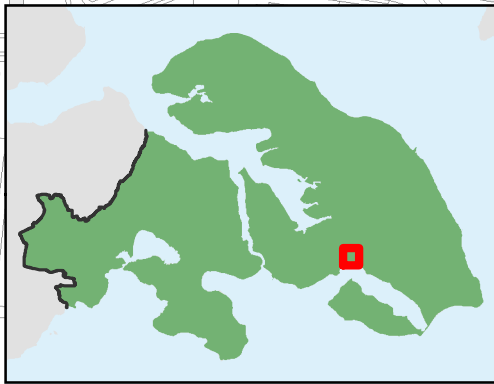
Bilag:

Bilag 1: Placering af boringer og boringsnære beskyttelsesområder ved Hørup og Høruphav Vandværk.

Bilag 2: Placering af boringer og boringsnære beskyttelsesområder ved Kirke-Hørup og Lambjerg Vandværk.

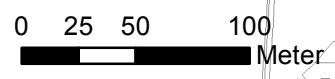
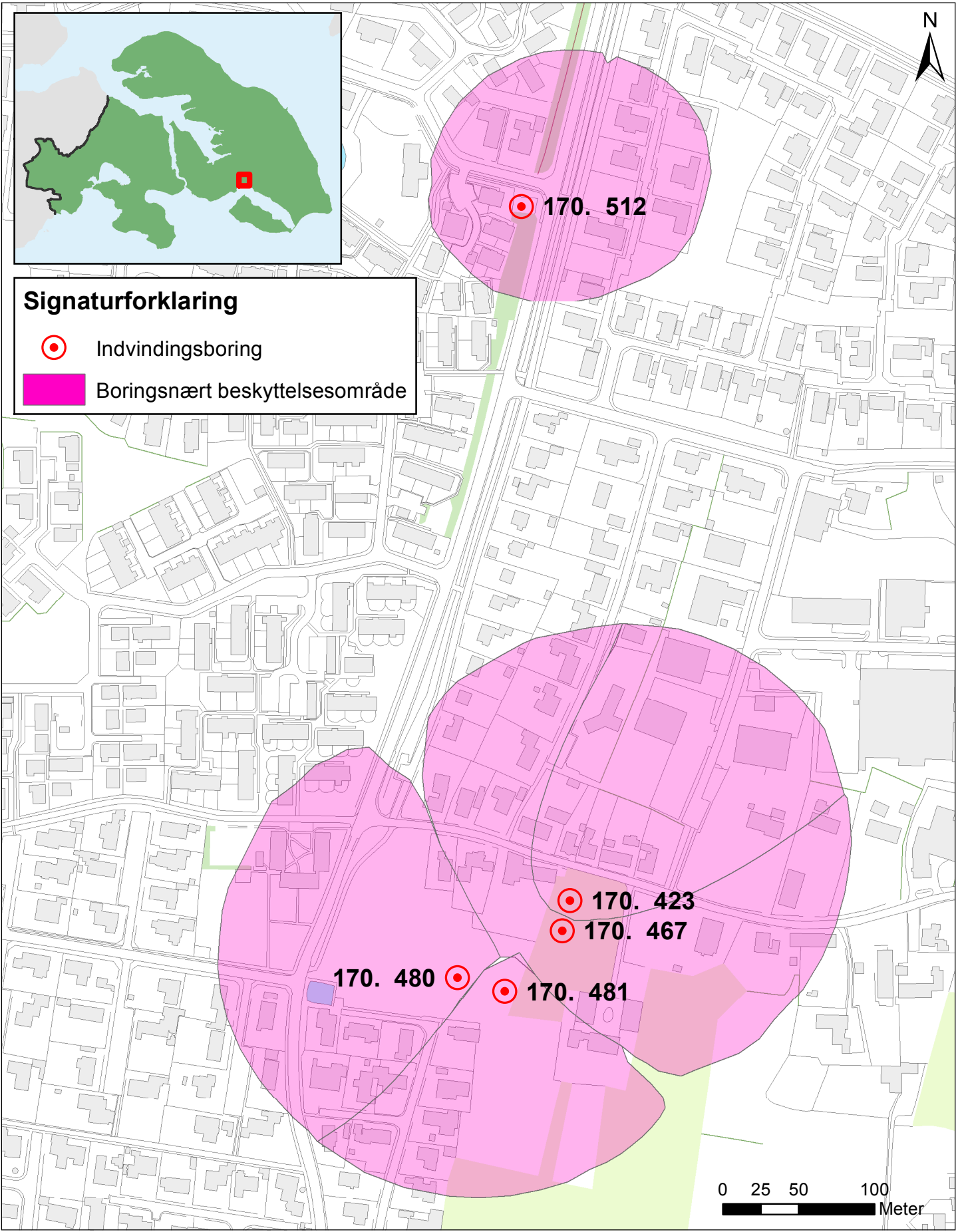
Kopi af tilladelse med bilag er tilsendt:

1. Styrelsen for Patientsikkerhed - trsyd@stps.dk
2. Danmarks Naturfredningsforening - dnsouenderborg-sager@dn.dk
3. Danmarks Sportsfiskerforbund - post@sportsfiskerforbundet.dk
4. Forbrugerrådet - fbr@fbr.dk
5. Miljøstyrelsen - mst@mst.dk

Signaturforklaring

- Indvindingsboring
- Boringsnært beskyttelsesområde

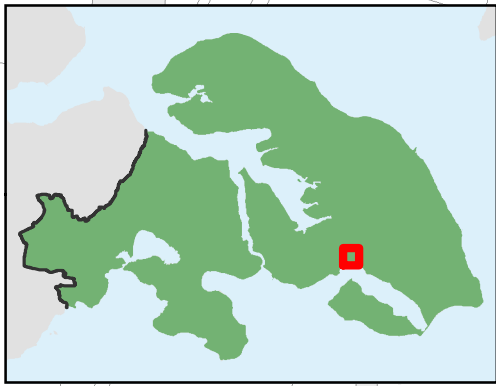

Indvindingsboringer til Hørup-Høruphav Vandværk

Hørup Bygade 2, 6470 Sydals
Boringernes placering: matr. nr. 306, 630 og 1028
Hørup Ejerlav, Hørup, Sønderborg Kommune

Dato: 5. maj 2020
Sagsnr. 20/11268, 20/17307
Sagsbehandler: auha

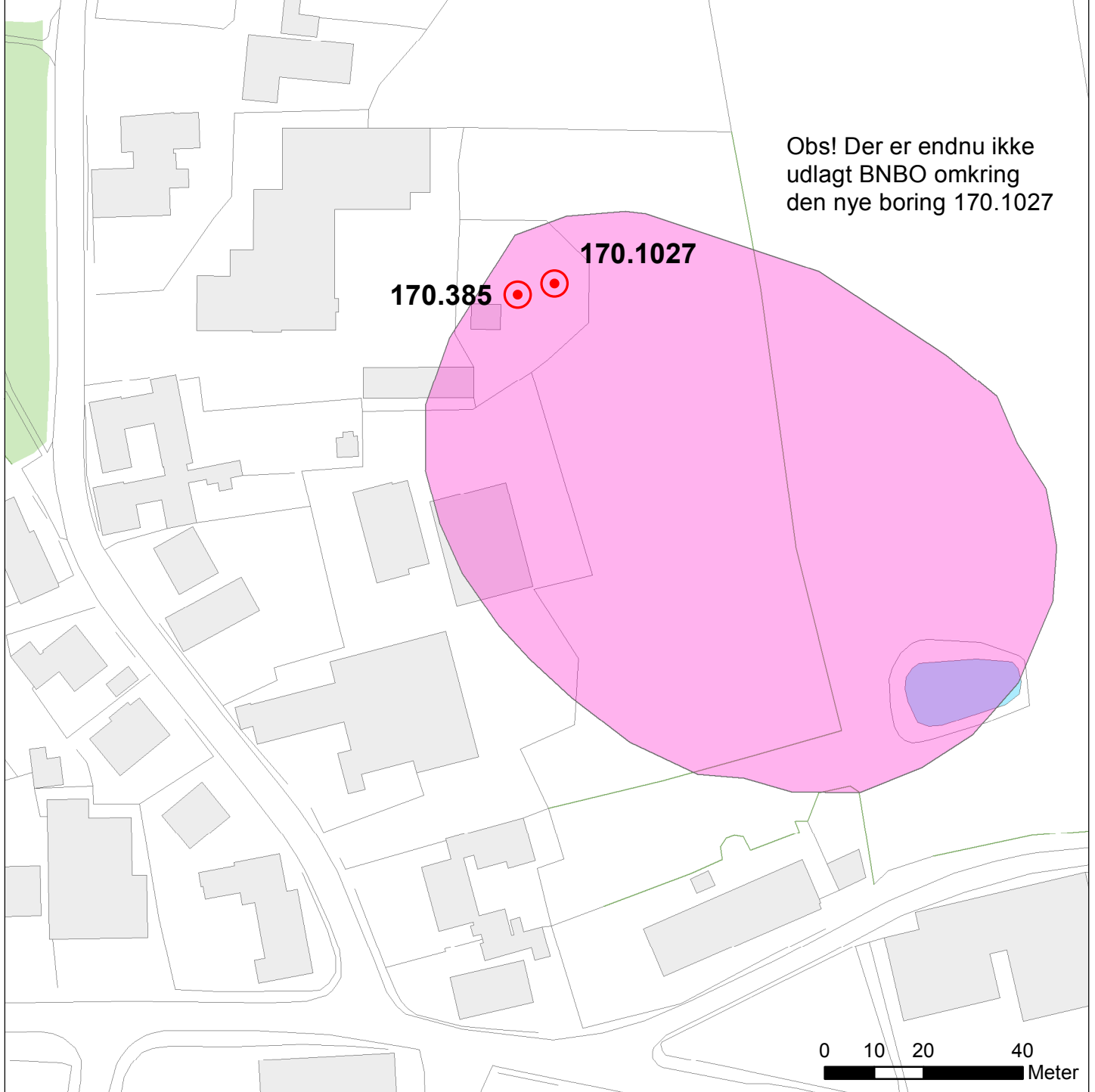
Signaturforklaring

Indvindingsboring

Boringsnært beskyttelsesområde

Obs! Der er endnu ikke udlagt BNBO omkring den nye boring 170.1027

Indvindingsboringer til Kirke-Hørup Vandværk

Mjangvej 16A, 6470 Sydals

Boringernes placering: matr. nr. 685

Hørup Ejerlav, Hørup, Sønderborg Kommune

Dato: 5. maj 2020

Sagsnr. 20/11268, 20/17307

Sagsbehandler: auha

Sønderborg

Vand & Natur